

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 29 päivänä syyskuuta 2006,

sellaisten ohjeiden antamisesta, joissa vahvistetaan perusteet toiminnan tarkastamisten suorittamista varten rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 mukaisesti

(tiedoksiannettu numerolla K(2006) 4026)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2006/677/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

sen varmistamiseksi, että ne saavuttavat kyseisessä asetuksessa säädetyt tavoitteet.

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 43 artiklan 1 kohdan i alakohdan,

on kuullut elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevää pysyvää komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (2) Komission tehtävänä on laatia ohjeet, joissa vahvistetaan perusteet asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen auditointien suorittamista varten ja jotka vastaavat keskeisten kansainvälisten elinten standardeja ja suosituksia julkishallinnon yksiköiden organisoimista ja toiminnasta. Ohjeet eivät ole sitovia, vaan niiden tarkoituksena on tarjota jäsenvaltioille hyödyllistä apua asetuksen (EY) N:o 882/2004 täytäntöönpanossa.
- (3) Euroopan standardointikomitea (CEN) ja kansainvälinen standardointijärjestö (ISO) ovat kehittäneet standardeja, jotka soveltuvat joiltakin osin ohjeiden laadintaan,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 882/2004 ja erityisesti sen 4 artiklan 6 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toiminnan tarkastamisia (auditointeja) sisäisesti tai teetettävä niitä ulkoisesti

1 artikla

Liitteessä esitetään ohjeet, joissa vahvistetaan perusteet asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen virallista valvontaa koskevien toiminnan tarkastamisten (jäljempänä 'auditointi') suorittamista varten rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi.

⁽¹⁾ EUVL L 165, 30.4.2004, s. 1, oikaisu EUVL L 191, 28.5.2004, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 776/2006 (EUVL L 136, 24.5.2006, s. 3).

Ohjeita sovelletaan rajoittamatta kuitenkaan komission asetuksen (EY) N:o 796/2004 ⁽¹⁾.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 29 päivänä syyskuuta 2006.

Komission puolesta
Markos KYPRIANOU
Komission jäsen

⁽¹⁾ EUVL L 141, 30.4.2004, s. 18.

LIITE

OHJEET TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN AUDITOINTIJÄRJESTELMIÄ VARTEN

Sisällysluettelo

1. TAVOITE JA SOVELTAMISALA
2. TAUSTA JA OIKEUSPERUSTA
  - 2.1 4 artiklan 6 kohta: toimivaltaisten viranomaisten toiminnan perusteet
  - 2.2 2 artiklan 6 kohta: auditoinnin määritelmä
3. MÄÄRITELMÄT
4. YLEISET OHJEET
5. AUDITOINTIPROSESSIN LUONNE
  - 5.1 Järjestelmällinen lähestymistapa
  - 5.2 Avoimuus
  - 5.3 Riippumattomuus
  - 5.4 Riippumaton arviointi
6. AUDITOINTIPROSESSIN TÄYTÄNTÖÖNPANO
  - 6.1 Peruseriaatteet: a) suunniteltujen järjestelyjen noudattaminen, b) tehokas toteuttaminen ja c) sopivuus tavoitteiden saavuttamisen kannalta
  - 6.2 Auditointiraportit
  - 6.3 Auditoinnin tulosten seuranta
  - 6.4 Auditoinnin uudelleentarkastelu ja parhaiden käytäntöjen levittäminen
  - 6.5 Resurssit
  - 6.6 Auditoinnin pätevyys

1. Tavoite ja soveltamisala

Näillä auditointijärjestelmien luonnetta ja täytäntöönpanoa koskevilla ohjeilla tuetaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten toimintaa. Auditointijärjestelmien tavoitteena on todentaa, onko rehu- ja elintarvikelainsäädäntöön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskeviin sääntöihin liittyvä virallinen valvonta pantu tehokkaasti täytäntöön ja onko se sopiva asiaankuuluvan lainsäädännön tavoitteiden saavuttamisen kannalta, mukaan luettuna kansallisten valvontasuunnitelmien noudattaminen.

Näissä ohjeissa pyritään ennemminkin vahvistamaan sovellettavat periaatteet kuin määrittelemään yksityiskohtaiset menetelmät. Tarkoituksena on helpottaa periaatteiden noudattamista jäsenvaltioiden erilaisissa valvontajärjestelmissä. Periaatteiden noudattamiseksi valitut menetelmät voivat vaihdella virallisesta valvonnasta kussakin jäsenvaltiossa vastaavien toimivaltaisten viranomaisten koon, luonteen, määrän ja rakenteen mukaan.

2. Tausta ja oikeusperusta – asetus (EY) N:o 882/2004

Näissä ohjeissa vahvistetaan perusteet asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen toiminnan tarkastamisten (auditointien) suorittamista varten. Keskeisiä tässä yhteydessä ovat seuraavat otteet kyseisestä asetuksesta:

2.1 4 artiklan 6 kohta: toimivaltaisten viranomaisten toiminnan perusteet

”Toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava sisäisiä toiminnan tarkastamisia tai ne voivat teettää ulkoisia toiminnan tarkastamisia ja niiden on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin näiden tulosten pohjalta sen varmistamiseksi, että ne saavuttavat tässä asetuksessa säädetyt tavoitteet. Toiminnan tarkastamisen on oltava riippumattomien tahojen arvioitavissa, ja se on toteutettava avoimesti.”

2.2 2 artiklan 6 kohta: auditoinnin määritelmä

”Toiminnan tarkastamisella järjestelmällistä ja riippumatonta tarkastelua, jolla selvitetään, ovatko toiminta ja sen tulokset suunniteltujen järjestelyiden mukaisia, onko kyseiset järjestelyt toteutettu tehokkaasti ja ovatko ne sopivia tavoitteiden saavuttamisen kannalta.”

3. Määritelmät

Näissä ohjeissa käytetään määritelmiä, joista säädetään asetuksen (EY) N:o 882/2004 2 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002⁽¹⁾ 2 ja 3 artiklassa, sekä ISO 19011:2002⁽²⁾ – ja ISO 9000:2000⁽³⁾ -standardeja.

Erityisesti seuraavia ISO 19011:2002- ja ISO 9000:2002 -standardien määritelmiä käytetään:

”*Auditointikriteerit*” politiikat, menettelyt tai vaatimukset, joita käytetään vertailukohtana, johon auditointinäyttöä verrataan, eli standardi, jota vastaan auditoitavan toimintaa arvioidaan.

”*Auditointisuunnitelma*” kuvaus auditointia koskevista toiminnoista ja järjestelyistä.

”*Auditointiohjelma*” yksi tai useampi auditointi, joka on suunniteltu tietyn ajanjakson kuluessa suoritettavaksi ja kohdistettu tiettyyn tarkoitukseen.

”*Auditointiryhmä*” yksi tai useampi auditointi, joka suorittaa auditoinnin ja jolla tarvittaessa on avustajina teknisiä asiantuntijoita.

”*Auditoitava*” auditoinnin kohteena oleva organisaatio.

”*Auditointi*” henkilö, jolla on pätevyys suorittaa auditointi.

”*Korjaava toimenpide*” toimenpide, jolla poistetaan havaitun poikkeaman tai muun ei-toivotun tilanteen syy.

”*Ehkäisevä toimenpide*” toimenpide, jolla poistetaan mahdollisen poikkeaman tai muun ei-toivotun tilanteen syy.

”*Tekninen asiantuntija*” henkilö, joka tarjoaa erikoistietoa tai asiantuntemusta auditointiryhmälle.

Näissä ohjeissa käytetään myös seuraavia määritelmiä:

”*Auditointielin*” elin, joka suorittaa auditointiprosessin. Kyseessä voi olla sisäinen tai ulkoinen yksikkö.

”*Auditointiprosessi*” jaksossa 5.1 (järjestelmällinen lähestymistapa) kuvatut toiminnot.

”*Auditointijärjestelmä*” yksi auditointielin tai useamman auditointielimen yhdistelmä, joka suorittaa auditointiprosessin yhdessä tai useammassa toimivaltaisessa viranomaisessa.

”*Tuotantoketju*” koko tuotantoketju, johon kuuluvat kaikki tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheet, siten kuin ne on määritelty asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 16 kohdassa.

4. Yleiset ohjeet

Jos jäsenvaltiossa otetaan käyttöön eri auditointijärjestelmiä, olisi perustettava mekanismeja sen varmistamiseksi, että auditointijärjestelmät kattavat kaikki valvontatoiminnot asetuksen (EY) N:o 882/2004 mukaisesti, mukaan luettuina eläinten terveys ja hyvinvointi, sekä kaikki elintarvike- ja rehuvalvontaketjun vaiheet, mukaan luettuina kaikkien asianomaisten tahojen tai valvontaelinten toiminnot.

⁽¹⁾ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ Laadunhallinta- ja/tai ympäristöjärjestelmien auditointiohjeet. Julkaisu kansainvälinen standardointijärjestö, 1.10.2002.

⁽³⁾ Laadunhallintajärjestelmät. Perusteet ja sanasto. Julkaisu kansainvälinen standardointijärjestö, joulukuu 2000.

Jos valvontatehtäviä siirretään valvontaelimelle ja jos toimivaltainen viranomais on päättänyt ennemminkin auditoida kuin tarkastaa valvontaelimen, kyseinen elin olisi sopimuksellisesti velvoitettava hyväksymään auditointivaatimukset ja niiden ehdot.

Tässä asiakirjassa esitetään erityisohjeet. Yleiset ohjeet sisältyvät ISO 19011:2002 -standardiin.

5. Auditointiprosessin luonne

5.1 Järjestelmällinen lähestymistapa

Järjestelmällistä lähestymistapaa olisi sovellettava auditointien suunnitteluun, suorittamiseen, seurantaan ja hallintoihin. Tämän vuoksi auditointiprosessin olisi

- perustuttava avoimeen suunnitteluun, jossa yksilöidään riskinarviointiin perustuvat prioriteetit, jotka kuuluvat toimivaltaisen viranomaisen vastuualueeseen asetuksen (EY) N:o 882/2004 mukaisesti,
- oltava osa auditointiohjelmaa, jolla taataan, että kaikki asiaankuuluvat toiminta-alueet ja kaikki asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset tulevat riittävällä tavalla katetuiksi asetuksen (EY) N:o 882/2004 soveltamisalan piiriin kuuluvilla sektoreilla riskinarviointiin perustuvalla asianmukaisella aikavälillä, joka on enintään viisi vuotta,
- saatava tueksi dokumentoituja auditointimenettelyitä ja kirjanpitoa, jotta voidaan varmistaa auditointien välinen johdonmukaisuus ja osoittaa järjestelmällisen lähestymistavan noudattaminen,
- sisällettävä menettelyitä auditointihavaintojen tuottamiseksi, mukaan luettuna säännösten noudattamista ja noudattamatta jättämistä koskevan näytön tunnistaminen, ja auditointiraporttien laatimiseksi, hyväksymiseksi ja levittämiseksi,
- sisällettävä menettelyitä auditoinnin johtopäätösten tarkastelemiseksi, jotta voidaan tunnistaa vahvuuksia ja heikkouksia koko valvontajärjestelmässä, levittää parhaita käytäntöjä sekä varmistaa korjaavien ja ehkäisevien toimenpiteiden seuranta,
- oltava seurannan ja tarkastelun kohteena, jotta voidaan taata auditointiohjelman tavoitteiden saavuttaminen ja kartoittaa parantamismahdollisuuksia.

Jos jäsenvaltiossa aiotaan ottaa käyttöön useampi kuin yksi auditointiohjelma, ne olisi koordinoitava tehokkaasti, jotta auditointiprosessi sujuu saumattomasti asianomaisten toimivaltaisen viranomaisten välillä. Auditointiohjelman/auditointiohjelmien olisi myös katettava kaikki keskeiset toimivaltaisen viranomaisen hierarkiatasot.

5.2 Avoimuus

Jotta auditointiprosessin avoimuus voidaan osoittaa, dokumentoituihin menettelyihin olisi sisällyttävä selkeästi määritellyt auditoinnin suunnitteluprosessi, auditointikriteerit ja auditointiraporttien hyväksymis- ja levittämismekanismit.

Auditointiprosessin hallinnoinnin ja täytäntöönpanon olisi oltava avoimia kaikille sidosryhmille. Erityisesti auditointielimen ja auditoitavan välillä olisi noudatettava täydellistä avoimuutta. Sen varmistaminen, että auditointiprosessi on avoin muille sidosryhmille, tukee tietojen ja erityisesti parhaiden käytäntöjen levittämistä toimivaltaisissa viranomaisissa ja niiden välillä.

Jäsenvaltioiden olisi huolehdittava auditointijärjestelmiensä avoimuudesta ottaen samalla huomioon kansalliset oikeudelliset ja muut vaatimukset. Jäsenvaltioiden olisi tässä tarkoituksessa huolehdittava auditointiprosessin avoimuutta parantavien käytäntöjen edistämisestä. Joitakin esimerkkejä tällaisista käytännöistä on esitetty taulukossa. Harkitessaan tällaisia toimenpiteitä jäsenvaltioiden olisi punnittava avoimuuden tarvetta suhteessa riskiin, että auditointijärjestelmässä ei pystytty saavuttamaan asetettuja tavoitteita. Avoimuuden hyötyjen optimoimiseksi siihen olisi yhdistettävä tasapainotettu raportointi, joka on asianmukainen yhdistelmä lainsäädännön todennettua noudattamista (positiivisia havaintoja) ja parantamismahdollisuuksia (negatiivisia havaintoja).

Taulukko

Esimerkkejä käytännöistä, jotka parantavat auditointiprosessin avoimuutta.

Auditointielimen käytännöt	Auditoituva	Yhdessä toimivaltaisessa viranomaisessa	Useissa toimivaltaisissa viranomaisissa (tietystä jäsenvaltiosta)	Julkiset ja muut sidosryhmät
Auditointielimen dokumentoitujen menettelyiden saatavuus	✓	✓	✓	
Kuuleminen auditointiohjelman suunnittelusta	✓	✓	✓	
Auditointiohjelman julkaiseminen	✓	✓	✓	✓
Auditointisuunnitelman esittäminen	✓	✓		
Mahdollisuus kommentoida auditointiraporttiluonnosta	✓	✓		
Lopullisen auditointiraportin levittäminen	✓	✓	✓	
Auditoitavan raporttiluonnoksesta antamien kommenttien julkaiseminen		✓	✓	✓
Lopullisen auditointiraportin julkaiseminen	✓	✓	✓	✓
Lopullisten auditointiraporttien tiivistelmien ja vuosiraportin julkaiseminen	✓	✓	✓	✓
Auditoitavan laatiman toimintasuunnitelman julkaiseminen	✓	✓	✓	✓
Seurantatulosten julkaiseminen	✓	✓	✓	✓

Huom. jäsenvaltioiden olisi omien erityisolosuhteidensa mukaisesti valittava käytännöt (ensimmäinen sarake) ja niiden soveltamisen laajuus (muut sarakkeet)

5.3 Riippumattomuus

Auditointielinten olisi oltava vapaita kaikista kaupallisista, taloudellisista, hierarkkisista, poliittisista ja muista paineista, jotka voivat vaikuttaa niiden tekemiin arvioiteihin tai auditointiprosessin lopputulokseen. Auditointijärjestelmän, auditointielimen ja auditoiden olisi oltava riippumattomia auditoidustaan toiminnasta sekä esteettömiä ja vapaita eturistiriidoista. Auditoiden ei pitäisi auditoida sellaisia aloja tai toimintoja, joista he ovat suoraan vastuussa.

Kaikkien asianmukaisten toimivaltaisten viranomaisten olisi toteutettava varotoimia sen varmistamiseksi, että vastuut auditointi- ja valvontatoimien, esimerkiksi virallisten valvontajärjestelmien hallinnointi ja valvonta, tehtävistä pidetään toisistaan riittävän selkeästi erillään.

Jos auditointiryhmä antaa suosituksia korjaavista ja ehkäisevistä toimenpiteistä, auditoitavan olisi valittava tällaisissa toimenpiteissä käytettävät menetelmät. Auditointiryhmän olisi osallistuttava aktiivisesti seurantaan vain siinä määrin, että se arvioisi toimintasuunnitelman sopivuutta sekä korjaavien ja ehkäisevien toimenpiteiden tehokkuutta. Auditoidavat eivät saa voida vaikuttaa haitallisesti auditointiohjelmaan, havaintoihin tai johtopäätöksiin. Auditoidavia olisi kuultava raporttiluonnoksesta, ja auditointielimen olisi käsiteltävä niiden antamia kommentteja. Tarvittaessa kommentit olisi otettava huomioon avoimella tavalla.

Seuraavien seikkojen avulla voidaan osaltaan varmistaa, että auditointiprosessi ylläpitää sekä auditointielimen että auditointiryhmän riippumattomuutta:

- Olisi laadittava selkeä dokumentoitu toimeksianto, joka antaa riittävät toimivaltuudet suorittaa auditointeja.
- Auditointielin ja auditointiryhmä eivät saa osallistua auditoitavina olevien valvontajärjestelmien hallintaan eivätkä niiden ohjaukseen.
- Ulkoisissa auditoinneissa auditointielin ja auditointiryhmä eivät saa olla osa auditoitavan organisaatiohierarkiaa, ja niiden on oltava riippumattomia siitä.
- Sisäisissä auditoinneissa olisi auditoinnin riippumattomuuden ja avoimuuden varmistamiseksi noudatettava seuraavia periaatteita:
  - auditointielimen ja auditointiryhmän olisi oltava ylimmän johdon nimeämiä,
  - auditointielimen ja/tai auditointiryhmän olisi oltava vastuussa ylimmälle johdolle,
  - olisi tutkittava, ovatko auditointielin ja auditointiryhmä vapaita eturistiriidoista.

Riippumattomat auditointielimet eivät saa olla osa auditoitavien toimintojen hallinnointia eivätkä kytköksissä niihin. Sisäisten auditointielinten olisi oltava vastuussa organisaatorakenteen kaikkein ylimmälle johdolle.

Jos auditoinnin edellyttämä tekninen asiantuntemus on saatavilla vain toimivaltaisen viranomaisen sisällä, olisi huolehdittava siitä, että auditointiryhmän riippumattomuus säilyy. Jos valvontatoimet järjestetään aluekohtaisesti, teknisiä asiantuntijoita voidaan vaihtaa alueiden kesken heidän riippumattomuutensa takaamiseksi.

5.4 Riippumattoman tahon suorittama arviointi

Sen tarkistamiseksi, onko auditointiprosessi tavoitteenasettelunsa mukainen, riippumattoman henkilön tai tahon olisi arvioitava sitä. Tällaisella henkilöllä tai taholla olisi oltava riittävät valtuudet sekä riittävästi asiantuntemusta ja resursseja tämän tehtävän suorittamiseksi tehokkaasti. Riippumattoman arvioinnin strategiat saattavat vaihdella toimivaltaisen viranomaisen tai toiminnon mukaan. Jos auditointiprosessin riippumattoman arvioinnin suorittamiseksi on perustettu elin tai komitea, siihen olisi kuuluttava yksi tai useampi riippumaton henkilö. Auditointiprosessin olisi oltava riippumattomien henkilöiden saatavilla, ja heillä olisi oltava valtuudet vapaasti arvioida sitä. Riippumattoman henkilön tai tahon auditointiprosessissa toteamat puutteet olisi korjattava.

6. Auditointiprosessin täytäntöönpano

6.1 Peruseriaatteen: a) suunniteltujen järjestelyjen noudattaminen, b) tehokas toteuttaminen ja c) sopivuus tavoitteiden saavuttamisen kannalta

Asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdan vaatimusten täyttämiseksi auditointijärjestelmän olisi katettava seuraavat kyseisen asetuksen 2 artiklan 6 kohdassa säädetyt kolme kohtaa:

- a) Todennetaan, ovatko toiminta ja sen tulokset suunniteltujen järjestelyiden mukaisia, sen varmistamiseksi, että virallinen valvonta suoritetaan vaatimustenmukaisesti ja että valvonnan suorittava henkilöstö toimii kaikkien sille annettujen ohjeiden mukaisesti. Tämä voidaan pääosin toteuttaa asiakirjatarkastuksin, mutta varmentamista on tehtävä myös paikan päällä. Auditointiryhmällä on oltava hyvä yleistietämys auditoinnista ja vastaavat taidot tämän auditointitavoitteen saavuttamiseksi.
- b) Sen todentaminen, onko suunnitellut järjestelyt toteutettu tehokkaasti. Jotta voidaan arvioida tehokkuutta eli sitä, missä määrin suunnitellut tulokset on saavutettu, on otettava huomioon täytäntöönpano paikan päällä. Tässä yhteydessä olisi arvioitava valvonnan laatua ja johdonmukaisuutta, mukaan luettuna auditointitoimet paikan päällä. Auditointiryhmä tarvitsee asianmukaista teknistä asiantuntemusta voidakseen täyttää tämän auditointitavoitteen.

- c) Auditointijärjestelmässä olisi myös pyrittävä arvioimaan, ovatko suunnitellut järjestelyt sopivia asetuksen (EY) N:o 882/2004 ja erityisesti kokonaisvaltaisen monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Tässä yhteydessä olisi arvioitava virallisen valvonnan sopivuutta esimerkiksi sen tiheyden ja menetelmien osalta, kun otetaan huomioon tuotantoketju(je)n rakenne sekä tuotantomenetelmät ja tuotannon laajuus. Auditointiryhmällä olisi oltava laajaa tietämystä ja tuntemusta järjestelmäauditoinnista sekä tarvittavaa teknistä asiantuntemusta tämän auditointitavoitteen saavuttamiseksi.

Sen määrittelemiseksi, ovatko suunnitellut järjestelyt sopivia c alakohdassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamisen kannalta, olisi otettava huomioon seuraavat seikat:

Auditointikriteerien olisi sisällettävä strategisia tavoitteita, jotka perustuvat asetuksiin (EY) N:o 178/2002 ja (EY) N:o 882/2004 (mukaan luettuna kokonaisvaltaisen monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelma) ja kansalliseen lainsäädäntöön.

Auditointien *painopisteinä* olisi oltava valvontajärjestelyt, jotka koskevat kriittisiä valvontapisteitä tuotantoketju(i)ssa. Erityisesti olisi arvioitava sitä, pystyvätkö suunnitellut järjestelyt antamaan riittävät takeet a) lopputuotte(iden) turvallisuudesta ja b) muiden rehu- ja elintarvikelainsäädännön vaatimusten sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen noudattamisesta. Tästä syystä auditoinnin olisi mahdollisuuksien mukaan ulotuttava yli hallinnollisten rajojen.

6.2 Auditointiraportit

Auditointiraporttien olisi sisällettävä selkeitä johtopäätöksiä auditointihavainnoista ja tarvittaessa suosituksia.

- *Johtopäätöksissä* olisi tarpeen mukaan käsiteltävä suunniteltujen järjestelyiden noudattamista sekä täytäntöönpanon tehokkuutta ja niiden sopivuutta asetettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Johtopäätösten olisi perustuttava objektiiviseen näyttöön. Erityisesti jos johtopäätöksiä tehdään suunniteltujen järjestelyiden sopivuudesta asetettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta, näyttö voidaan saada yhdistämällä useiden auditointien tulokset ja analysoimalla ne. Tällöin johtopäätösten olisi ulotuttava yli yksittäisten laitosten, viranomaisyksiköiden ja viranomaisten hallinnollisten rajojen.
- *Suosituksissa* olisi pikemminkin käsiteltävä tavoiteltua lopputulosta kuin keinoja säännösten noudattamatta jättämisen korjaamiseksi. Suositusten olisi pohjauduttava perusteltuihin johtopäätöksiin.

6.3 Auditoinnin tulosten seuranta

Tarvittaessa auditoitavan olisi laadittava ja esitettävä toimintasuunnitelma. Siinä olisi ehdotettava aikataulutettuja korjaavia ja ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla voidaan käsitellä auditoinnissa tai auditointiohjelmassa todettuja puutteita. Auditointiryhmän olisi arvioitava toimintasuunnitelman soveltuvuutta. Auditointiryhmä voi myös aikanaan osallistua toimintasuunnitelman täytäntöönpanon todentamiseen.

- *Toimintasuunnitelman* avulla auditointiryhmä voi arvioida, ovatko ehdotetut korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet auditointiraportin suositusten mukaisia. Toimintasuunnitelmien olisi sisällettävä riskinarviointiin perustuvia priorisointeja ja aikataulut korjaavien ja ehkäisevien toimenpiteiden saattamiseksi päätökseen. Useita erilaisia toimintasuunnitelmia voidaan pitää riittävinä. Auditoitavan tehtävänä on valita saatavilla olevista eri vaihtoehdoista.
- *Korjaavia ja ehkäiseviä toimenpiteitä* ei pitäisi rajoittaa koskemaan vain erityisiä teknisiä vaatimuksia, vaan niiden pitäisi tarvittaessa kattaa koko järjestelmän laajuisia toimia (esimerkiksi viestintä, yhteistyö, koordinointi, uudelleentarkastelu ja valvontaprosessien virtaviivaistaminen). Auditoitavan olisi analysoitava säännösten noudattamatta jättämisten syitä kaikkein sopivimpien korjaavien ja ehkäisevien toimenpiteiden määrittelemiseksi. Eriävät mielipiteet auditoitavan ja auditointiryhmän välillä olisi ratkaistava.
- *Päätökseen saattaminen*: Olisi luotava mekanismeja sen varmistamiseksi, että toimintasuunnitelmat ovat asianmukaisia ja että korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet tosiasiallisesti toteutetaan ajallaan. Auditoitavan ja auditointiryhmän olisi sovittava keskenään toimintasuunnitelman päätökseen saattamista koskevista todentamismenettelyistä.

6.4 *Auditoinnin uudelleentarkastelu ja parhaiden käytäntöjen levittäminen*

Auditoinnin havaintojen merkitystä muille aloille ja alueille olisi tarkasteltava lähemmin erityisesti sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa valvontaa on siirretty useille toimivaltaisille viranomaisille tai se on hajautettu. Varsinkin parhaiden käytäntöjen esimerkkejä olisi levitettävä. Tästä syystä raportit olisi asetettava jäsenvaltion muiden alojen ja alueiden sekä komission saataville. Auditoinnin tulokset olisi otettava huomioon myös suunniteltaessa auditointiohjelmaa ja tarkasteltaessa uudelleen kokonaisvaltaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa.

6.5 *Resurssit*

Jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävät toimivaltuudet ja riittävän arvovallan omaavat resurssit tehokkaan auditointijärjestelmän perustamiseksi, täytäntöönpanemiseksi ja ylläpitämiseksi.

Henkilöresurssit ja niihin liittyvät resurssit, jotka ovat auditointiprosessin hallinnoinnin, seurannan ja uudelleentarkastelun edellytys, olisi annettava käyttöön pitäen mielessä, että kaikki toimivaltaiset viranomaiset ja niiden valvontatoimet olisi auditoitava aikavälillä, joka on enintään viisi vuotta. Yleiset ohjeet auditoinnin edellyttämistä resursseista sisältyvät ISO 19011 -standardiin. Jotta auditointiryhmällä olisi tarvittavaa asiantuntemusta auditoinnin ja auditointiohjelmien tavoitteiden ja laajuuden saavuttamiseksi, siihen voi kuulua missä kokoonpanossa tahansa auditointijoita, joilla on auditointialan yleistietämystä ja/tai erityistietämystä, ja teknisiä asiantuntijoita. Olisi varmistettava auditointiryhmän objektiivisuus ja riippumattomuus, erityisesti kun siihen osallistuu teknisiä asiantuntijoita. Tämän vuoksi voi olla aiheellista kierrättää auditointijoita ja/tai auditointiryhmiä.

6.6 *Auditoijan pätevyys*

Auditoijan pätevyyttä ja valintaa koskevat kriteerit olisi määriteltävä seuraavien seikkojen perusteella:

- yleinen tietämys ja vastaavat taidot, auditointiperiaatteet, -menettelyt ja -menetelmät, esimiestaidot/järjestelykyky,
- erityinen tekninen tietämys ja vastaavat taidot,
- henkilökohtaiset ominaisuudet,
- koulutus,
- työkokemus,
- koulutus auditointitehtäviin ja auditointikokemus.

On olennaisen tärkeää ottaa käyttöön mekanismi sen varmistamiseksi, että auditoijat toimivat yhtenäisellä tavalla ja että heidän pätevyytensä säilyy. Auditointiryhmiltä edellytetty osaaminen ja pätevyys riippuu siitä, mitä alaa valvontatai ohjausjärjestelmissä auditoidaan. Auditoijien teknisen tietämyksen ja vastaavien taitojen osalta olisi otettava huomioon myös virallista valvontaa suorittavalle henkilöstölle asetetut koulutusvaatimukset (ks. asetuksen (EY) N:o 882/2004 liitteessä II oleva 1 luku).